

RBANS

Oppdag fordelene med tidlig, enkel og effektiv kognitiv vurdering

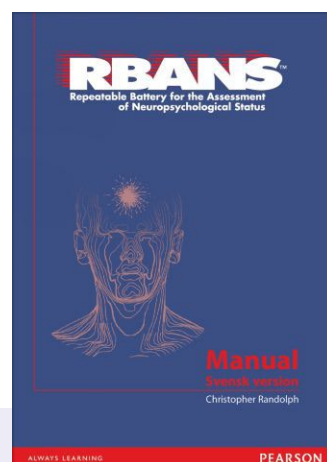
Hvorfor trenger psykologer et effektivt verktøy for kognitiv vurdering?

Nevropsykolog Aron Sjöberg har arbeidet lenge med både demensutredning og rehabilitering etter hjerneskade. Aron er en sterk tilhenger av bruk av RBANS (Repeatable Battery for the Assessment of Neuropsychological Status).

RBANS er et kort, individuelt administrert screeninginstrument som gir et tydelig bilde av kognitiv funksjon innenfor følgende domener: Oppmerksomhet, Verbale evner, Visuospatiale evner, Umiddelbar hukommelse samt Utsatt hukommelse.

– RBANS bør være en selvfølgelig del av enhver psykologs verktøykasse, ettersom det muliggjør tidligere diagnose og mer tilpasset behandlingsplanlegging, sier Aron.

En bro mellom screening og fordypet utredning

Tidlig identifisering av kognitive vansker kan være avgjørende. Samtidig er kognitiv vurdering ofte forbundet med omfattende testbatterier, spesialisthenvisning og tidkrevende prosesser. I en slik kontekst er RBANS et uvurderlig verktøy, ettersom det gir en rask og effektiv oversikt over pasientens kognitive funksjoner.

Aron beskriver RBANS som et testbatteri som fyller et tomrom mellom enkle screeninginstrumenter som MMSE og MoCA og mer omfattende nevropsykologiske testbatterier som WAIS og WMS. Han mener at RBANS er mer effektivt og enklere enn WAIS, men mye mer informativt enn MMSE og MoCA.

- RBANS er særlig anvendelig for å fange opp kognitiv svikt som ellers kan gå under radaren, for eksempel hos pasienter med *mild cognitive impairment* (MCI), mener Aron.

RBANS tar bare 20–30 minutter å gjennomføre, men gir en tydelig funksjonsprofil over flere kognitive domener. Nettopp det at testen er rask å administrere, men likevel gir et bredt og inngående bilde av pasientens kognitive status, er en av de største fordelene, ifølge Aron.

- Den gir tilstrekkelig informasjon til å besvare spørsmålet om hvorvidt det foreligger kognitiv svikt, og innenfor hvilke domener, uten å overvelde verken psykologen eller pasienten med unødvendige data, forklarer han videre.

Aron mener også at RBANS er et kostnadseffektivt alternativ sammenlignet med mer omfattende testbatterier. Det krever mindre tid og ressurser, noe som gjør det mulig å teste flere pasienter og dermed fange opp kognitive vansker tidligere i omsorgsforløpet.

Parallelle versjoner for gjentatte testinger

RBANS har to normerte versjoner (A og B), slik at det er mulig å teste pasienter ved gjentatte anledninger og følge endringen over tid. Det reduserer også usikkerheten og gjør resultatene sammenlignbare. Dette er særlig verdifullt ved rehabilitering etter hjerneskade eller ved oppfølging av demenssykdommer, mener Aron.

- De to parallelle versjonene gir en unik fordel sammenlignet med mange andre tester.

Perfekt for primærhelsetjenesten

Aron mener at RBANS er et perfekt verktøy for psykologer i primærhelsetjenesten, ettersom det er lett å administrere, gir mye informasjon og kan brukes til å avgjøre om pasienten trenger henvisning til spesialist.

- Psykologer i primærhelsetjenesten bør bruke RBANS betydelig oftere enn de gjør i dag, sier han.

Aron fremhever at mange pasienter med behandlingsresistente psykiske lidelser har underliggende kognitive vansker som aldri blir oppdaget, ettersom kognitiv status ikke testes systematisk. Han ser også at kognitiv vurdering ofte ender hos ergoterapeuter og sykepleiere, til tross for at psykologer har den beste kompetansen for å tolke testresultater og gjøre kvalifiserte vurderinger.

RBANS gir en tydelig profil som kan gi ledetråder om underliggende etiologi, for eksempel hvorvidt kognitiv svikt kommer av Alzheimers sykdom, vaskulær demens eller andre årsaker. Aron forklarer at testprofilen kan bidra til å avgjøre om pasienten skal bli i primærhelsetjenesten eller henvises til spesialist.

RBANS og tilpasning av behandling

Et viktig poeng som Aron legger frem, er at kognitiv vurdering med RBANS kan være nyttig når psykologer skal skreddersy behandlingsopplegg.

- Hvis en pasient har hukommelsessvikt eller oppmerksomhetsvansker, kan psykologen tilpasse informasjon, oppfølging og tiltak slik at de passer for pasientens forutsetninger.

Dette kan være avgjørende for at behandlingen skal lykkes, særlig hos pasienter med somatiske sykdommer som diabetes, hjertesvikt eller nevrologiske lidelser.

Et uunnværlig verktøy for psykologer

Aron er overbevist om at RBANS bør være et standardverktøy for psykologer, særlig i primærhelsetjenesten. Testen er rask, pålitelig og kostnadseffektiv og gir et tydelig bilde av kognitiv funksjon som kan brukes ved diagnostikk, behandlingsplanlegging og oppfølging.

- Ved å bruke RBANS kan psykologer bidra til tidlig identifisering av kognitive vansker, bedre tilpassede behandlingstiltak og mer effektiv helseomsorg for pasientene, avslutter han.

[Les mer om RBANS her](#) ➔

[Les mer om Aron Sjöberg her](#) ➔